

[Ingmar Wagner.]

slaget, jeg lige har nævnt, og vi må henstille, at overgangen til dagskole kommer til at foregå i et langt hurtigere tempo.

Af § 13, stk. 3, fremgår det ligeledes, at man påtænker en alvorlig forringelse af den nuværende lov. Det skal i fremtiden være muligt at holde lærlingene på aftenskole til kl. 21. Der kan ikke være den mindste tvivl om, at en sådan ordning vil blive mødt med den skarpeste protest fra lærlingene; det er et helt urimeligt forslag. Det indebærer, at f. eks. en lærling, der skal begynde på sin arbejdsplads kl. 7 om morgenen og måske har langt til arbejdspladsen, må op kl. 5—5³⁰ for så først at vende hjem kl. 22 eller endnu senere, når han har deltaget i aftenundervisningen. Sådanne forhold kan man ikke byde unge mennesker, der gennemgår en uddannelse, og hvis det ærede medlem hr. Adolph Sørensen tror, at det vil være særlig karakterdannende, bør han måske tage en samtale med en sådan lærling. Det er simpelt hen en uforsvarlig ordning; under sådanne arbejds- og uddannelsesforhold kan lærlinge efter min opfattelse ikke tilegne sig de nødvendige faglige og teoretiske kvalifikationer på betryggende måde. Skal tidspunktet for aftenskoleundervisningens afslutning ændres, må det efter vor opfattelse ikke være til den gale side. Vil det i visse byer være nødvendigt med en overgangsordning, indtil dagskolen bliver en realitet, må man gå til den anden side og lade lærlingene få tidligere fri fra arbejdspladsen, så skolen kan slutte kl. 18 eller kl. 19. Det ville være en naturlig overgang til dagskole, ikke mindst på baggrund af centralarbejdsanvisningskontorets undersøgelser, som jo har vist, at mange lærlinge i dag er optaget mellem 12 og 18 timer daglig. Det kan ikke fortsætte på den måde, ikke engang for en overgangsperiode på 8 år.

Jeg har her været inde på en række af de anker, den kommunistiske gruppe har at rette imod det foreliggende lærlingelovsfor-

slag. Det er ikke ensbetydende med, at vi har den opfattelse, at hele lovforslaget er dårligt, slet ikke, men jeg har nævnt disse ting, først og fremmest fordi jeg frygter, at kommunisterne som sædvanlig ikke kommer med i udvalgsarbejdet. Lovforslaget indeholder en række udmærkede forbedringer, men indeholder også efter mit partis opfattelse en lang række alvorlige skønhedsfejl, som er lige ved at overskygge dets bedre sider.

Vi erklærer os tilfredse med, at man nu alle steder skal gå over til fagskole, og er i det hele taget tilfredse med den forbedring af den teoretiske uddannelse, som en gennemførelse af lovforslaget vil betyde; den er hårdt påkrævet mange steder. Det burde måske være obligatorisk, at man indenfor alle fag havde en læreplan, således at lærlingene skulle gennemgå et bestemt og nødvendigt pensum.

Til slut: jeg håber, at udvalget vil tage hensyn til den kritik, jeg har rettet mod en række punkter i lovforslaget. Når jeg har fremført denne kritik, er det ikke alene udfra mit partis opfattelse; jeg er også sikker på, at den kritik er helt i overensstemmelse med de krav, lærlingeungdommen og dens organisationer stiller til en lærlingelov.

Jeg vil håbe, at dette lovforslag får en hurtig gang gennem tinget, og at der, når det næste gang kommer til behandling, er foreslået ændringer til det bedre.

J. M. Pedersen: For 180 år siden — i 1776 — fastslog amerikanerne i deres berømte uafhængighedserklæring bl. a., at retten til liv, frihed og stræben efter lykke var en selvindlysende sandhed, og dette har siden været en del af det egentlige indhold i samtlige demokratiske forfatninger, også i den, som dette høje ting tjener.

Dengang brød man med stats-almagten og troen på denne kvælende barnepige, men desværre synes det nu, som om man i altfor mange forhold igen er sunket ned i troen på statens alvise evne til at ordne